Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

informatiecentrum tel	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8421		3
betreft	**ons kenmerk**	**datum**
Gevolgen 14.000 Wlz indiceerbaren	ECSD/U201401972 Lbr. 14/081	21 oktober 2014

Samenvatting
De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft bij brief van 7 oktober jl. besloten dat voor een groep van 14.000 cliënten het overgangsrecht van de Wlz van toepassing is. Dit houdt voor deze zogenaamde Wlz-indiceerbaren in dat zij een brief van het CIZ krijgen, waarmee zij rechtstreeks kunnen instromen in de Wlz. Indien de cliënt hiervoor kiest, dan wordt de huidige indicatie administratief omgezet naar een indicatie voor de Wlz.

De VNG voorziet als gevolg van dit besluit grote gevolgen voor gemeenten. Deze gevolgen liggen op het vlak van financiën, contracten, administratie, communicatie en uitvoering. In deze ledenbrief gaan wij daar nader op in.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel.	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8393		3
betreft	**ons kenmerk**	**datum**
Gevolgen 14.000 Wlz indiceerbaren	ECSD/U201401972 Lbr. 14/081	21 oktober 2014

Geacht college en gemeenteraad,

1. Aanleiding

Naar aanleiding van een door de Tweede Kamer aangenomen motie Leijten/ Bergkamp heeft de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport bij brief op 7 oktober jl. besloten dat voor een groep van 14.000 cliënten het overgangsrecht van de Wlz van toepassing is.
Dit houdt voor deze cliënten (de zogenaamde Wlz-indiceerbaren) in dat zij een brief van het CIZ krijgen, waarmee zij rechtstreeks kunnen instromen in de Wlz. Indien de cliënt hiervoor kiest, dan wordt de huidige indicatie administratief omgezet naar een indicatie voor de Wlz.
Dit besluit van de staatssecretaris heeft gevolgen voor gemeenten. Tot 7 oktober werd ervan uitgegaan dat de zorg voor 10.000 van deze 14.000 cliënten zou worden bekostigd op basis van de Wmo 2015, de Jeugdwet en/of de Zorgverzekeringswet. Hierdoor zijn veel gemeenten contractuele verplichtingen aangegaan met aanbieders waarbij deze cliënten zijn meegenomen.
De genoemde 14.000 cliënten zijn deels meegerekend bij het bepalen van de budgetten die voor de Wmo 2015 en de Jeugdwet aan gemeenten zijn toegewezen. Nu naar verwachting het merendeel van deze 14.000 cliënten zal opteren voor Wlz-zorg, zal dit gevolgen hebben voor de (concept)overeenkomsten die gemeenten met Wmo- en Jeugdhulpaanbieders zullen afsluiten of reeds hebben afgesloten.
De VNG voorziet als gevolg van dit besluit grote gevolgen voor gemeenten. Deze gevolgen liggen op het vlak van financiën, contracten, administratie, communicatie en uitvoering. Deze week sturen wij een brief naar de staatssecretaris om onze bezwaren kenbaar te maken en aan te dringen op maximale facilitering van gemeenten door het Rijk om de gevolgen te kunnen opvangen.
Op dit moment beschikken wij nog niet over voldoende informatie om alle consequenties van het besluit te kunnen overzien.
VWS is bezig met het maken van een aparte regeling voor de doelgroep.

Verder zijn er veel gestelde vragen en antwoorden in de maak. Deze informatie Is beschikbaar op www.hoeverandertmijnzorg.nl en is te vinden op www.invoeringwmo.nl en op de VNG-site.
Wij vinden het belangrijk om de informatie die we nu hebben zo spoedig mogelijk met u te delen.

2. Welke doelgroepen?

In de brief van de staatssecretaris aan de Tweede Kamer van 9 september jl. is sprake van twee aparte groepen. De eerste is een groep van 4.000 voornamelijk kinderen die te maken hebben met de AWBZ-regeling "enige ondoelmatigheid" en waarvan vrij zeker is dat zij voldoen aan de criteria van de Wlz. De gegevens en de budgetten van deze groep zijn (grotendeels) *niet* naar de gemeenten gegaan.
Het betreft drie groepen jeugdigen:

1. Ongeveer 450 kinderen en jongvolwassenen met meer dan drie etmalen overname van het toezicht;[1]

2. Ongeveer 650 kinderen met een meervoudige complexe handicap (mcg)en een indicatie voor de functie verpleging) in de leeftijdscategorie 5 tot en met 19 jaar;

3. Ongeveer 3.700 kinderen met een zware verstandelijke handicap (grondslag VG) en minimaal 8 dagdelen behandeling in groepsverband (t/m 19 jaar).

De tweede groep bestaat uit 10.000 voornamelijk jongeren en jongvolwassenen met een grote zorgvraag en een extramurale indicatie in functies en klassen en/of een PGB.
Grofweg gaat het om drie groepen:

1. Cliënten met indicatie voor kortdurend verblijf afgegeven na 1 januari 2011. waarvan ca. 5500 jeugdigen.

2. Cliënten met een ernstige lichamelijke handicap en 25 uur of meer persoonlijke zorg (verpleging, persoonlijke verzorging en begeleiding individueel) per week.

3. Volwassenen met een indicatie voor individueel verpleegkundig toezicht in verband met thuisbeademing.

De eerste groep is met name relevant voor de Jeugdwet en de Wmo. De tweede en derde groep zouden grotendeels per 1 januari 2015 naar de Zvw overgaan.
De groep van 10.000 zit wel in de gegevens en de budgetten die naar de gemeenten zijn overgegaan.
In zijn brief van 7 oktober aan de Tweede Kamer heeft de staatssecretaris aangegeven dat hij wil voorkomen dat deze groepen onnodig tijdelijk onder de Wmo 2015, Jeugdwet of Zvw zou komen.

Hij heeft besloten dat ook deze groep direct in de Wlz kan stromen.
In de brief van 7 oktober kondigt de staatssecretaris aan dat hij de groep van 14.000 personen de keuze laat om gebruik te maken van het overgangsrecht in de Wlz.
In bijlage 1 bij deze ledenbrief is informatie over de doelgroepen opgenomen.

Communicatie
Deze week krijgen alle 14.000 personen een brief van het CIZ met het verzoek middels een antwoordkaart voor 15 november kenbaar te maken, of zij van deze mogelijkheid gebruik willen maken. In bijlage II is de tekst van de brief van het CIZ opgenomen. Er is veel informatie opgenomen op de site: www.hoeverandertmijnzorg.nl/wlz-overgangsrecht. Cliënten kunnen met hun vragen terecht bij het Informatiepunt Wlz-overgangsrecht van Per Saldo/Ieder(in), telefoonnummer 030-789 78 78. Of mailen naar wlz-overgangsrecht@iederin.nl
Zodra de cliënt de antwoordkaart heeft teruggestuurd, zal het CIZ een Wlz-indicatiebesluit afgeven.
Cliënten die de antwoordkaart niet terugsturen blijven in principe onder het overgangsrecht van de Jeugdwet, de Wmo 2015 en de Zvw vallen. Wij vinden dit niet wenselijk omdat het de onduidelijkheid verder vergroot. Daarom wil de VNG dat VWS zich inspant om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk cliënten uit de doelgroep de antwoordkaart terugsturen. Dit kan door herinneringsbrieven te sturen en nabelacties te organiseren.
Voorts zal het naar verwachting om privacy redenen niet mogelijk zijn om de BSN nummers van deze groep cliënten naar de gemeenten te sturen. Wij hebben er bij VWS op aangedrongen om de gemeenten zo spoedig mogelijk in ieder geval te informeren over de aantallen en de geschatte zorgkosten per gemeente.
Het is niet te voorkomen dat deze groep cliënten ook een brief van hun gemeente krijgen. Het CIZ heeft daarop in haar brief geanticipeerd. Gemeenten hoeven hun communicatietraject niet aan te passen vanwege de brief van het CIZ.

Samengevat zet de VNG in op de volgende toezeggingen van de kant van het rijk:

- VWS onderneemt acties om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk cliënten van de doelgroep de antwoordkaart insturen.
- Voor gemeenten moet glashelder zijn wat de afbakening is qua personen en qua declaratiecodes.
- VWS stelt zo spoedig mogelijk de aantallen cliënten van de 10.000 groep en de geraamde zorgkosten per gemeente beschikbaar en zo mogelijk ook de BSN nummers van de cliënten.

2. Financiële gevolgen

Het besluit van de staatssecretaris heeft financiële gevolgen voor de, bij de meicirculaire 2014, bepaalde macrobudgetten van de Wmo 2015 en de Jeugdwet. Vanuit de veronderstelling dat deze groep Wlz-indiceerbaren geen beroep zal doen op de Wmo 2015 en de Jeugdwet is VWS voornemens om de macrobudgetten Wmo en Jeugdwet bij te stellen. VWS is voornemens het budget voor gemeenten niet vooraf, maar bij de meicirculaire van 2015 neerwaarts bij te stellen Op basis van het feitelijk aantal instromers is het mogelijk begin januari een meer nauwkeurige berekening te maken van de financiële omvang per gemeente. De eerste maanden van 2015 krijgen gemeenten dus teveel middelen. Na de meicirculaire zal per gemeente het budget neerwaarts worden bijgesteld en ontvangen gemeenten een lagere bevoorschotting gedurende de nog resterende maanden van 2015. Bij de berekening van het landelijke budget dat uit het Gemeentefonds zal worden gehaald gaat het Rijk uit van het budget dat aan het Gemeentefonds voor deze cliënten is toegevoegd. Dit betekent dat de korting in absolute zin voor rekening van het Rijk komt, maar ook dat geen rekening wordt gehouden met de hoogte van de kortingspercentages die gemeenten in hun contracten hebben verwerkt. De praktijk is dat individuele gemeenten vaak andere (hogere) kortingspercentages hebben moeten hanteren dan bijvoorbeeld de 11% korting die op macroniveau van toepassing is op het budget voor begeleiding voor de Wmo 2015. De VNG wil dat de door de gemeente gecontracteerde bedragen worden verrekend. Dit betekent dat het rijk op individuele basis met gemeenten zal moeten afrekenen. Zodra gemeenten weten hoeveel cliënten uit deze doelgroep in hun gemeente wonen en wat hun geraamde zorgkosten zijn, zullen gemeenten dit budget moeten reserveren, omdat het Rijk in de meicirculaire het budget zal corrigeren en deze middelen zal overhevelen naar de Wlz. Gemeenten zullen de reservering die zij hebben gemaakt voor het PGB eveneens moeten bijstellen.
Het ontbreekt gemeenten aan gegevens om te kunnen controleren of zorgaanbieders de geleverde zorg voor deze doelgroep niet toch (ook) bij de gemeente declareren. Het zal gemeenten veel extra werk kosten om dit achteraf na te gaan. De VNG vindt dat gemeenten voor deze extra administratieve lasten gecompenseerd moeten worden.

<u>Samengevat zet de VNG in op de volgende toezegging van het rijk:</u>

- Het rijk mag alleen de door de gemeente gecontracteerde bedragen verrekenen. Dat betekent dat het rijk per individuele gemeente moet afrekenen.
- Het besparingsverlies dat optreedt (VWS kan minder bezuinigen op deze groep) is voor rekening van het Rijk.
- Compensatie van gemeenten in verband met de extra administratieve lasten en financiële nadelen (kosten van extra onderzoek en terugvordering achteraf van ten onrechte door de gemeente betaalde zorg aan deze groep).

3. Contractuele gevolgen

Het besluit van de Staatsecretaris heeft gevolgen voor de overeenkomsten die de gemeenten bezig zijn te sluiten of al hebben gesloten in het kader van de Jeugdwet en de Wmo. In hoeverre aanpassing nodig is, hangt af van de inhoud van de overeenkomsten.
Bijlage III bij deze brief bevat basale informatie en tips hoe gemeenten overeenkomsten eventueel zouden kunnen aanpassen in verband met het verdwijnen van de Wlz indiceerbaren uit de Jeugdwet en de Wmo. Ingegaan wordt op de volgende zaken:

- Mogelijkheden als de overeenkomsten nog niet zijn gesloten.
- Mogelijkheden als de overeenkomsten wel zijn afgesloten.
- Aard van de overeenkomsten (raamovereenkomst, volume overeenkomst) en de juridische gevolgen.
- Bepaling hoe om te gaan met gewijzigde of onvoorziene omstandigheden.
- Wijziging overeenkomst alleen mogelijk met instemming van beide partijen.
- Modelteksten voor de wijzigingen met betrekking tot de doelgroep, betaling en financiering.
- Betrekken zorgkantoor bij de overeenkomst.
- Geschilbeslechting via de rechter

Aanvullende informatie hierover verschijnt binnenkort op www.hoeverandertmijnzorg.nl/wlz-overgangsrecht

Inzet VNG richting rijk

- Nadere Informatie over de juridische gevolgen en oplossingsrichtingen.
- De VNG vraagt VWS er bij de koepels van aanbieders op aan te dringen dat hun leden zich constructief opstellen bij het maken van de noodzakelijke aanvullende afspraken.
- Het rijk faciliteert gemeenten juridisch als zij in de problemen komen door het moeten openbreken van contracten.

4. Overige (knel)punten waar gemeenten rekening mee moeten houden

Cliënten uit de doelgroep die de antwoordkaart bewust of onbewust niet insturen blijven onder de Wmo 2015 en de Jeugdwet vallen. Bepalingen in de Jeugdwet en de Wmo 2015 voorzien erin dat gemeenten een voorziening kunnen weigeren indien aanspraak op zorg bestaat op grond van de AWBZ/Wlz. Dit zou tot onduidelijkheid kunnen leiden welk stelsel verantwoordelijk is voor de zorg voor deze personen. Er zijn nog steeds geen heldere afspraken tussen Rijk, gemeenten en het CIZ over hoe gemeenten hiermee om moeten gaan.

De VNG heeft de indruk dat de doelgroep van 14.000 niet helder kan worden afgebakend.
Er is en zal ook in de toekomst sprake zijn van grensgevallen waarvan het niet (direct) duidelijk is onder welke wet ze vallen. Ook hier dreigt het gevaar dat cliënten tussen wal en schip vallen.
Gemeenten worden geconfronteerd met aanhoudende onzekerheid over hun verantwoordelijkheden en bijbehorende budgetten.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Voorzitter directieraad

In de bijlage bij de ledenbrief zijn de volgende documenten opgenomen:

- Bijlage I: Beschrijving van de cliëntgroepen die tot de groep van 14.000 Wlz indiceerbaren behoren
- Bijlage II: De brief die het CIZ deze week naar de cliënten stuurt
- Bijlage III: Informatie over aanpassing van overeenkomsten in verband met het verdwijnen van de 14.000 Wlz indiceerbaren uit de Wmo en de Jeugdwet.

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.